

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 195/2016-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. februára 2016 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a zo sudcov Lajosa Mészáros a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Igorom Gažíkom, Bojnická cesta 7, Prievidza, vo veci namietaného porušenia čl. 20 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom v konaní a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15 Co 806/2014 z 23. septembra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. decembra 2015 telefaxom doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie čl. 20 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“), čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 15 Co 806/2014 z 23. septembra 2015 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

Sťažnosť bola doplnená predložením jej originálu 16. decembra 2015 a podaním označeným ako „Zaslanie prílohy k ústavnej sťažnosti“ z 21. decembra 2015.

Z obsahu sťažnosti aj jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal žalobu o náhradu škody na Okresnom súde Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“), ktorý žalobu v celom rozsahu zamietol. Proti zamietavému rozsudku podal sťažovateľ odvolanie.

Krajský súd napadnutým rozsudkom rozhodnutie okresného súdu potvrdil. Podľa vyjadrenia sťažovateľa *«[k]rajský súd na argumentáciu uvedenú v odvolaní porušenia postupu podľa ust. § 118 ods. 2, ods. 4 OSP poukázal na to, že súd v zmysle § 118 ods. 2 OSP nemá poučovaciu povinnosť ku vzťahu k účastníkom konania. Ďalej poukazoval na ustanovenie § 5 OSP, v ktorom je upravený postup pri poučovaní účastníkov a tiež podľa ods. 2 súdy takúto povinnosť nemajú, ak je účastník konania v občianskom súdnom konaní zastúpený advokátom. Na základe tejto úvahy došiel súd k záveru, že ustanovenia § 118 ods. 2, ods. 4 OSP sú vlastne poučovacou povinnosťou súdu, ktorú nie je povinný súd vykonať a preto vlastne k žiadnemu porušeniu nedošlo. V ďalšom krajský súd uvádza, že účastníci konania a ich právni zástupcovia mali dostatok možností sa vo veci vyjadriť a vo veci sa aj vyjadrovali. S týmto názorom súdu súhlasím, ale len pokiaľ nebola účastníkom konania žiadnym spôsobom odmietnutá možnosť vyjadriť sa vo veci. V zákone, v § 118 ods. 4 je však uvedené: „Ak sa pojednávanie neodročuje, pred jeho skončením súd vyzve účastníkov, aby zhrnuli svoje názory a vyjadrili sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci. Na záver súd vyhlási dokazovanie za skončené.“ To znamená, že súd vyslovene má vyzvať účastníkov konania, aby zhrnuli svoje návrhy a vyjadrili sa k dokazovaniu. Uvedená výzva dáva jednoznačne najavo účastníkom konania, resp. ich právnym zástupcom, že majú poslednú možnosť v celom rozsahu zhrnúť celý priebeh konania a dokazovania tak, ako to*

oni vidia. Nejedná sa o to, že v rámci predchádzajúceho priebehu pojednávani sa vyjadrovali k jednotlivým čiastkovým bodom a argumentovali a predkladali dôkazy. V tomto prípade sa jedná o upozornenie, že už ďalšie slovo nedostanú a majú zhrnúť celý priebeh konania. Nakoniec táto povinnosť je tu jednoznačne súdom ustanovená.».

Sťažovateľ ďalej namieta, že „[k]rajský súd uviedol, že nie je preukázané, že v ústnom odôvodnení rozsudku nepoukázal okresný súd na premlčanie, že to nevyplýva zo zápisnice. Uvedené je pravda, nakoľko v zápisnici sa neuvádzajú dôvody rozhodnutia. To pokladám, za zásadnú chybu, lebo sú známe, okrem tohto i mnohé iné prípady, keď súd po vynesení rozsudku a jeho odôvodnení pri písomnom vyhotovovaní príde k záveru, že ústne odôvodnenie nie je správne a odporuje zákonu alebo skutkovému stavu.“ a že „[k]rajský súd potom v ďalšom argumentuje a odôvodňuje, prečo premlčacia lehota mala uplynúť 31. 12. 2010. S názorom, že takto premlčanie môže nastať skôr, ako škoda vznikla, ako nastala škodová udalosť, to znamená všetky okolnosti, ktoré spôsobili vznik tejto škody. S týmto sa krajský súd vysporiadal tak (str. 8, 1. ods., 5. riadok), že som mal podať riadnu žalobu a problémy by neboli. Myslím si, že to nie je dostatočný argument na to, že je treba preventívne žalovať pred vznikom škody tak, ako to vyplýva z právneho názoru krajského súdu.“.

Sťažovateľ za ústavnoprávny rozmer porušenia označených práv považuje, že „[p]o procesnej stránke súd porušil ustanovenia § 118 ods. 2 a ods. OSP čo Krajský súd v Banskej Bystrici odôvodnil tým, že sa jedná o poučovaciu povinnosť súdu a preto uvedené ustanovenia sú vlastne obsolventné. S uvedeným názorom nesúhlasím, lebo sa jedná o zásadné ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, čo je vyjadrené i v judikatúre Najvyššieho súdu SR a iných súdov (v prílohe).“ a že „[p]o stránke hmotno-právnej došiel súd k záveru, že môj nárok je premlčaný z dôvodu uplynutia objektívnej premlčacej lehoty. Nevysporiadal sa s ustálenou judikatúrou, právnou teóriou a jeho názor je preto arbitrárny. Poukazujem najmä na rozhodnutia citoavné v diele Občiansky zákonník. Veľký komentár 1. diel. Autora Imrich Fekete. Eurokodex 2011 str. 511 spolu s ďalšími v prílohe.“.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1. Základné právo sťažovateľa na ochranu majetku podľa článku 20, právo na spravodlivý proces podľa čl. 46 odsek 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo a právo na spravodlivý proces podľa článku 6 odsek 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu k Dohovoru konaním Krajského súdu v Banskej Bystrici vo veci vedenej pod sp. zn.: 15Co/806/2014 a jeho rozsudkom zo dňa 23. 09. 2015 bolo porušené.

2. Zrušuje rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 23. 09. 2015 sp. zn. 15Co/806/2014 a vec vracia Krajskému súdu v Banskej Bystrici aby v nej znovu konal a rozhodol.

3. Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania a právneho zastúpenia na účet advokáta JUDr. Igora Gažika vo výške 355, 73 EUR v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. ...

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom

zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek obvinenia proti nemu. ...

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

...

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Predmetom podanej sťažnosti je námietka arbitrárnosti napadnutého rozsudku, pričom sťažovateľ sa nestotožňuje s právnym posúdením veci krajským súdom.

Vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd už viackrát uviedol, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

Ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že krajský súd sa v odvolacom konaní zaoberal so všetkými podstatnými námietkami sťažovateľa - totožnými s námietkami pred ústavným súdom, v napadnutom rozsudku sa s nimi vysporiadal a sťažovateľovi dal odpoveď na každý namietaný argument, čo z hľadiska ústavnoprávneho nie je možné považovať za exces.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav veci a aké skutkové zistenia a právne závery

zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Preskúmanie rozhodnutia všeobecného súdu v konaní pred ústavným súdom má opodstatnenie len v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo rozhodnutím (opatrením alebo iným zásahom) došlo k porušeniu základného práva alebo základnej slobody. Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (II. ÚS 224/2015). Takúto situáciu však ústavný súd vo veci sťažovateľa nezistil. Sama skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu vyjadreným v napadnutom rozsudku nestotožňuje, ešte nemôže zakladať splnenie podmienok prijateľnosti jeho sťažnosti.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým rozsudkom krajského súdu nedošlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy alebo práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Čo sa týka namietaného porušenia čl. 20 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu, ústavný súd konštatuje, že sťažnosť, ktorá mu bola doručená v petite, neobsahuje označenie, ktoré ustanovenie, resp. právo čl. 20 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu malo byť napadnutým rozsudkom krajského súdu porušené, a teda ústavný súd nemohol spoľahlivo ustáliť rozsah, v ktorom by mal o zásahu do uvedeného článku dohovoru konať.

Ústavný súd sa môže z obsahu sťažnosti len domnievať, že sťažovateľ mal na mysli vyslovenie porušenia základného práva vlastníť majetok (čl. 20 ods. 1 ústavy). Napriek

tomu ústavný súd nezistil žiadnu vzájomnú príčinnú súvislosť medzi označeným právom a napadnutým rozsudkom.

Ústavný súd z dôvodov procesnej ekonómie upustil od výzvy adresovanej právnenému zástupcovi sťažovateľa na odstránenie uvedeného nedostatku petitu sťažnosti a ustálil predmet tohto konania tak, ako to je uvedené, pretože ani prípadné odstránenie uvedených nedostatkov petitu by za žiadnych okolností nemohlo viesť k inému rozhodnutiu o tejto sťažnosti (m. m. III. ÚS 474/2015).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. februára 2016